

14 KRAJOBRAZ MIEJSKO-PRZEMYSŁOWY NA WYŻYNIE ŚLĄSKIEJ

1 Opisz widoczny na fotografii krajobraz Wyżyny Śląskiej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

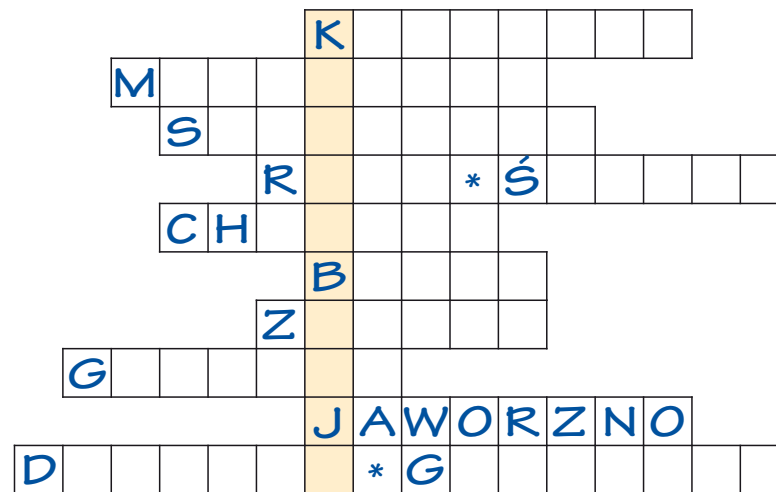
.....

2 Rozwiąż umieszczoną na następnej stronie krzyżówkę.

W poziomych rzędach krzyżówki wpisz nazwy miast wchodzących w skład aglomeracji górnośląskiej. Po wpisaniu wszystkich nazw w wyróżnionej kolorem pionowej kolumnie pojawi się **hasło – rozwiązanie krzyżówki**. Zapisz poniżej objaśnienie znaczenia tego hasła.

.....

.....

3 Dobierz podpisy do fotografii krajobrazów Wyżyny Śląskiej:

- Centrum handlowe w Zabrze
- Kopalnia węgla kamiennego w Katowicach
- Huta „Katowice” w Dąbrowie Górniczej
- Skrzyżowanie autostrad w Gliwicach

15 KRAJOBRAZ ROLNICZY NA WYŻYNIE LUBELSKIEJ

1 Korzystając z map ukształtowania i pokrycia terenu na następnej stronie, opisz krajobraz Wyżyny Lubelskiej. Wyjaśnij, dlaczego dominuje tam rolnictwo.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

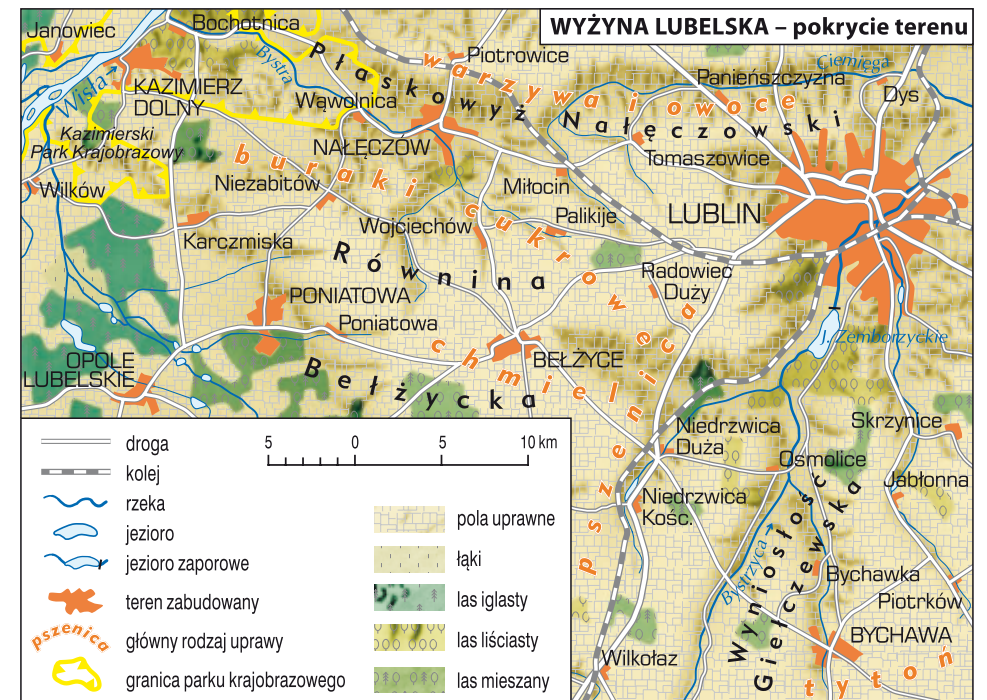
.....

.....

2 Dobierz podpisy do fotografii krajobrazów Wyżyny Lubelskiej:

- Droga w wąwozie lessowym
- Pofałdowane tereny rolnicze

- Suszenie liści tytoniu
- Uprawa chmielu

16 PRZYRODNICZE I KULTUROWE DZIEDZICTWO POLSKI

1 Wpisz do tabeli przykłady chronionych obszarów i obiektów przyrodniczych ze swoich okolic.

Obszar/obiekt przyrodniczy	forma ochrony	Co jest chronione?
.....	park narodowy	.....
.....	park krajobrazowy	.....
.....	obszar Natura 2000	.....
.....	rezerwat przyrody	.....
.....	pomnik przyrody	.....
.....	gatunek chroniony	.....

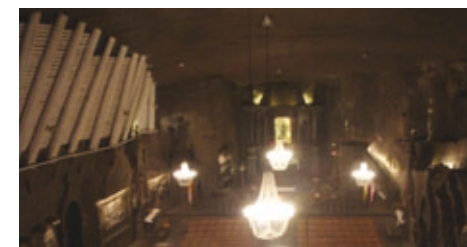
2 Rozpoznaj i podpisz zwierzęta zaliczające się do polskiego dziedzictwa przyrodniczego – wszystkie one objęte są ochroną gatunkową.

3 Wpisz do tabeli przykłady obiektów dziedzictwa kulturowego ze swoich okolic.

Obiekt kulturowy	rodzaj obiektu	Co jest najcenniejsze?
.....	Pomnik Historii	.....
.....	zabytek	.....
.....	muzeum	.....

4 Licheń, Malbork, Oświęcim, Wieliczka, Wrocław, Zamość – w tych miejscowościach wykonano poniższe fotografie. Podpisz przedstawione obiekty.

CZĘŚĆ II. ŚWIAT

17 GLOBUS – MODEL ZIEMI

1 Uzupełnij tekst:

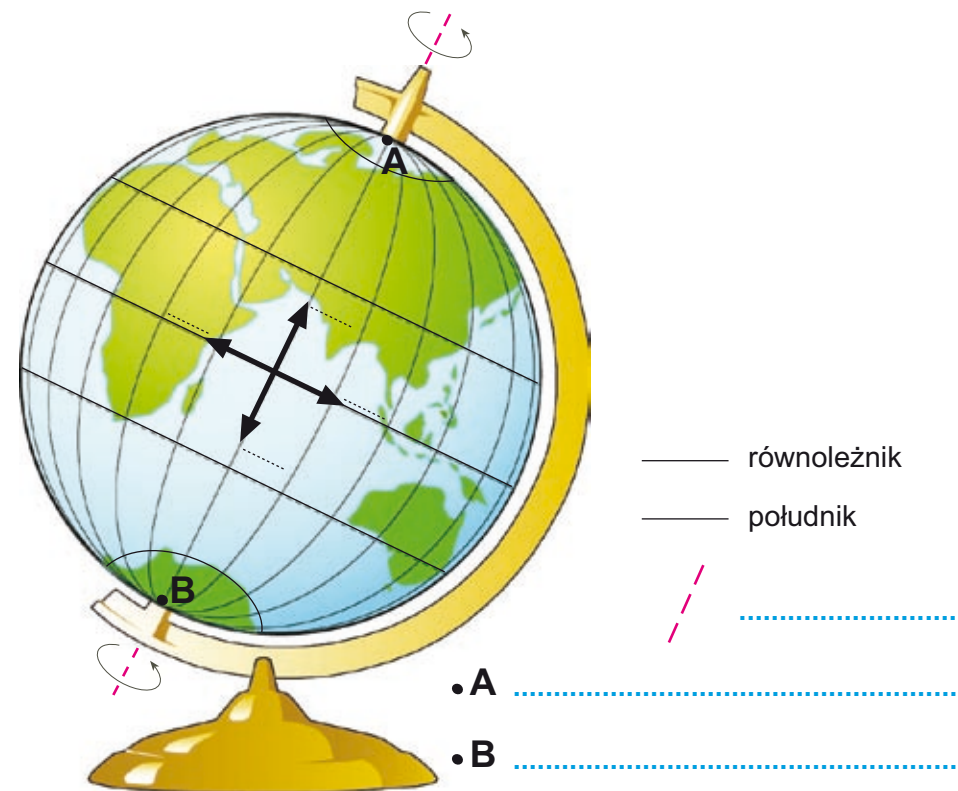
Ziemia ma kształt ..... . Oś Ziemi przebija jej powierzchnię w dwóch punktach: w ..... i ..... . Równik dzieli kulę ziemską na dwie półkule: ..... i ..... . Południki 0° i 180° dzielą kulę ziemską na dwie inne półkule: ..... i ..... . Równik oraz wszystkie inne równoleżniki zawsze wskazują dwa kierunki główne: ..... i ..... . Każdy południk wskazuje dwa inne kierunki główne: ..... i .....

2 Równik ma długość 40 000 kilometrów. Oblicz jego długość na globusie w skali 1 : 40 mln.

.....
.....
.....
.....

3 Rysunek na następnym stronie przedstawia globus.

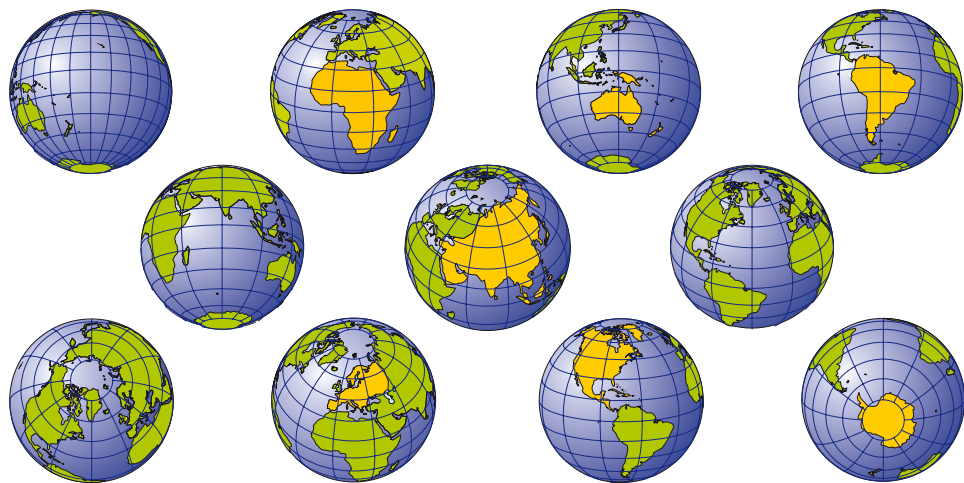
1. Na róży wiatrów czarnym cienkopisem oznacz kierunki główne (angielskimi skrótami literowymi).
2. Zielonym flamastrem pogrub wszystkie narysowane równoleżniki; równik powinien być najgrubszy.
3. Żółtym flamastrem pogrub wszystkie narysowane południki.
4. Uzupełnij objaśnienia obok rysunku.

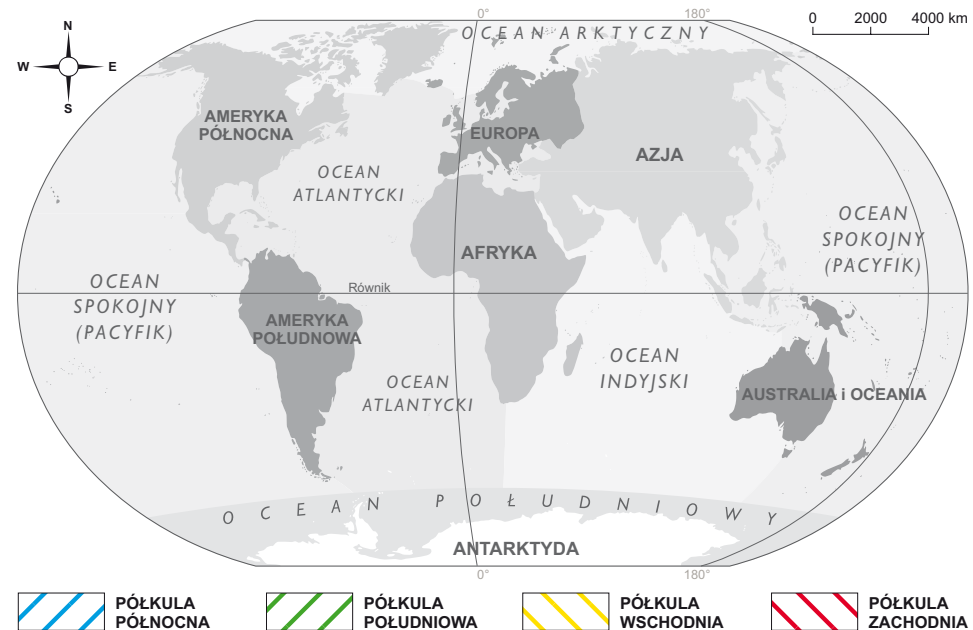
18 LĄDY I OCEANY NA GLOBUSIE I NA MAPIE

1 Wytnij globy przedstawione w dolnej części strony i wklej je w odpowiednie miejsca pod poleceniem. Zaczynj od kontynentów oznaczonych kolorem żółtym.

KONTYNETY I OCEANY ZIEMI

2 Na mapie świata zakreskuj kolorowymi cienkopisami obszary czterech półkul (według oznaczeń w legendzie mapy).

3 Wyjaśnij, co to jest Eurazja.

.....

.....

.....

.....

4 Uzupełnij tekst:

Lądy stanowią tylko .....% powierzchni kuli ziemskiej, a oceany aż .....%.
 Największy kontynent to ....., a najmniejszy to ....
 Największym oceanem jest ....., a najmniejszym – ....
 Kontynent, na którym żyjemy to ....., zalicza się ona do ..... kontynentów.